

Ilgtspējīgas būvniecības un apsaimniekošanas pamatprincipi

Ilgtspējīga būvniecība ietver risinājumu kopumu, kuru mērķis ir palielināt ēku efektivitāti, samazinot enerģijas, ūdens un materiālu patēriņu, kā arī kaitējumu cilvēku veselībai un apkārtējai videi būvniecības un apsaimniekošanas procesu laikā. To var panākt, izvēloties piemērotāko ēku novietojumu, arhitektoniskos un konstruktīvos risinājumus un optimizējot plānošanā, būvniecībā, ekspluatācijā un nojaukšanā izmantojamus resursus.

1. pamatprincips

Saprātīga videi draudzīgu energoresursu izmantošana

Kritēriji

1.1. Saprātīga un lietderīga enerģijas izmantošana

- ēkas apsildīšanai,
- ēkas dzesēšanai (ja nepieciešams),
- elektrības patēriņam (ieskaitot koplietošanas telpas un ēkas ārpusi),
- ventilācijas sistēmām.

1.2. Dabiskā apgaismojuma izmantošana.

1.2. Ēkas arhitektoniskais risinājums (ieskaitot novietojumu), kas veicina saules pasīvās siltumenerģijas izmantošanu un enerģijas taupīšanu.

1.3. Atjaunojamo energoresursu izmantošana siltuma un elektroenerģijas ražošanā, samazinot siltumnīcas gāzu emisiju.

1.4. Pēc iespējas mazāki enerģijas zudumi energoapgādes sistēmās (ieskaitot centralizēto siltumapgādi, ja tāda tiek izmantota).

2. pamatprincips

Videi un cilvēkam draudzīgu materiālu un resursu izmantošana

Kritēriji

2.1. Efektīvs materiālu izlietojums un tā pārpalikumu apsaimniekošana.

2.1.1. Bezatlikumu tehnoloģijas būvobjektos.

2.1.2. Būvniecības tehnoloģijas, kas ļauj samazināt materiālu izlietojumu uz telpas vienību.

2.1.3. Būvniecības atkritumu šķirošana, pārstrāde un otrreizēja izmantošana vai noglabāšana.

2.2. Dabisku, veselībai nekaitīgu materiālu lietošana.

2.3. Videi draudzīgu zemas energoietilpības vietējo būvmateriālu un apdares materiālu lietošana.

2.4. Iespēja atkārtoti izmantot būvmateriālus vai pārstrādāt tos pēc ēkas ekspluatācijas beigām vai rekonstrukcijas gadījumā.

3. pamatprincips

Efektīva ūdens resursu izmantošana

Kritēriji

3.1. Lietus ūdens savākšana, attīrīšana, novadīšana un otrreizēja izmantošana.

3.2. Dzeramā ūdens vidējā patēriņa samazināšana.

3.3. Efektīva, videi nekaitīga kanalizācijas notekūdeņu apsaimniekošana.

3.4. Ekonomiska ūdens izmantošana saimniecībā.

4. pamatprincips

Pārdomāta teritorijas plānošana ciematos, dzīvojamajos rajonos, biroju u.tml. ēku puduros

Kritēriji

- 4.1. Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un jaunceļamo objektu integrācija vidē.
- 4.2. Vides bioloģiskās daudzveidības, ūdenstilpju un reljefa īpatnību saglabāšana un saprātīga apsaimniekošana.
- 4.3. Esošās infrastruktūras racionāla izmantošana, plānojot apbūves teritorijas.
- 4.4. Veselīga dzīvesveida sekmēšana, ierīkojot drošas velosipēdu novietnes un celiņus, kā arī nodrošinot tiešu satiksmi starp apbūves teritoriju un vietām ārpus tās.
- 4.5. Pārdomāta transporta infrastruktūra, lai samazinātu gaisa piesārņojumu.

5. Pamatprincips

Labiekārtošana un ainavas veidošana

Kritēriji

- 5.1. Ainavas veidošana, nenoplicinot vidi un veicinot tās bioloģisko daudzveidību.
- 5.2. Poraina materiāla seguma izmantošana nelielas intensitātes satiksmes joslās, lai aizvadītu lietus ūdeni un samazinātu eroziju.
- 5.3. Sausumizturīgu vietējo augu sugu izmantošana, samazinot vajadzību pēc mēslošanas līdzekļiem un pesticīdiem.
- 5.4. Atbilstošs noēnojums, saglabājot esošos vai stādot jaunus kokus, vēja barjeras u.c.

6. pamatprincips

Optimāli ēku arhitektoniskie un konstruktīvie risinājumi

Kritēriji

- 6.1. Optimāls ēkas novietojums vidē, tās orientācija pret debespusēm.
- 6.2. Dabiska telpas izgaismošana, samazinot enerģijas patēriņu.
- 6.3. Nodrošināts atbilstošs noēnojums, ja tas nepieciešams.
- 6.4. Nodrošināta siltumizolācija, vēja un tvaika barjeras, konstrukciju vēdināšana.
- 6.5. Ēku renovācijā saglabātas vērtīgas oriģinālās konstrukcijas un būvdetaļas, jaunajām konstrukcijām lietoti atbilstoši materiāli un būvniecības paņēmieni.
- 6.6. Konstrukcijas, kas pieļauj vieglu telpu plānojuma un funkciju maiņu.

7. pamatprincips

Pozitīva ēku ietekme uz iedzīvotāju veselību un labsajūtu

Kritēriji

- 7.1. Nodrošināta gaisa kvalitāte iekštelpās.
- 7.2. Nekaitīgu materiālu izmantošana, lai samazinātu neveselīgu gaistošu savienojumu izdalīšanos.
- 7.3. Ēkas un telpu funkcionalitāte, ieskaitot ērtu piekļuvi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
- 7.4. Bērnu drošība un labsajūta iekštelpās.
- 7.5. Akustiskā komforta nodrošināšana.

8. pamatprincips
Apkārtējās vides piesārņojuma mazināšana,
efektīva atkritumu apsaimniekošana

Kritēriji

- 8.1. Ēkas lietotāju radīto atkritumu apsaimniekošana.
- 8.2. Ēkas radītā piesārņojuma (trokšņu, smaku, izgarojumu, transporta gāzu u.c.) samazināšana.
- 8.3. Objektu apzaļumošana, lai intensīvi absorbētu ogļskābo gāzi, aizturētu putekļus un vēju.

*** Vērtēšanā ņem vērā arī inovatīvus objektu plānojuma, celtniecības un apsaimniekošanas risinājumus, par to piešķirot papildu punktus.**